

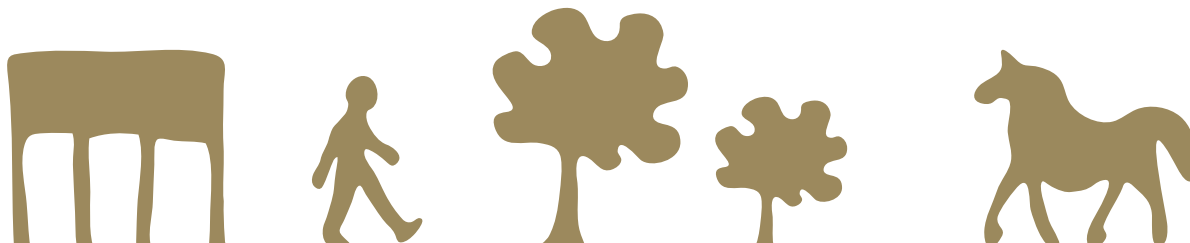
Hovdala & Mölleröd

NATUROMRÅDEN | RECREATION AREAS



Historia och framtid - natur och äventyr

A UNIQUE COMBINATION OF HISTORY AND FUTURE, OF NATURE AND ADVENTURE



Unik kombination av historia och framtid, natur och äventyr!

På Hovala och Mölleröd naturområden finner du historiska minnesmärken från stenåldern, bekväma vandringsstråk, turridning och utmanande strapatser i omväxlande natur.

I områdets mitt ligger det nationella kulturarvet Hovdala slott och bland bokarna vid Finjasjöns kant svävar Hovdala trädhus som en modern motpol.

Följ den vackra Finjasjöleden runt en av Skånes största sjöar. Naturområdena vid Hovdala och Mölleröd erbjuder en unik kombination av historia och framtid, natur och äventyr. Välkommen!

 **At Hovdala and Mölleröd recreation areas** you will find historic monuments from the Stone Age, easy walking trails, riding tours and exciting challenges in a variety of natural settings.

At the heart of the area is Hovdala Manor House, a site of national cultural heritage, and the Hovdala Tree House sways among the beech trees on the shore of Lake Finjasjön, providing a modern counterpoint.

Follow the beautiful Finjasjön Trail around one of Skåne's biggest lakes. The recreation areas at Hovdala and Mölleröd offer a unique combination of history and future, of nature and adventure.

Welcome!





Upplev natur och kultur!

Hovdala naturområde söder om Finjasjön är det forna godslandskapet som nu är på väg att förädlas till ett välkänt besöksmål med skånsk kultur och natur av hög klass. Tack vare militärens mångåriga närvaro lades grunden till ett unikt landskap. Genom att sanden lämnades bar kunde en åtråvärd miljö för många sällsynta växt- och djurarter skapas.

Naturen på Hovdala är variationsrik och spännande med vida vyer, slutna skogar, höjder och dalgångar. Mängder av natt- och dagfjärilar, humlor och bin lockas till de varma och sandiga fälten. På de öppna markerna finns förvildade trädgårdsväxter som stor ormröt, parksmult-ron och hjärtstilla.

Upplev Hovdalaåns dalgång, här samsas natur och kultur i en unik blandning – raviner, vattenfall, damm och bokskog möter den gamla hantverksbyn Broslätt. Dalgången är en av Sveriges attrikaste fladder-muslokaler. I Hovdalaån finns också den fridlysta och utrotningshotade flodpärlmusslan.

Vid natursköna Dalleröd samsas ädellövskog med klibbalar på den näringsfattiga berggrunden av gnejs och kalkrika jordlager. Små skogs-bäckar finner sin väg över sluttningen och trädslag som bok, ek, aven-bok och ask är vanliga. Marken pryds av gulsippa, lungört, gulplister, ormbär, gullpudra och strutbräken, som är Sveriges största ormbunke. Området är fågelrikt med bl a häckande mindre hackspett.

Sveriges äldsta boplatz

Norr om Finjasjön, inte långt från Mölleröds slott och kungsgård, har man hittat fynd från Sveriges äldsta boplatz, 13.000–14.000 år gamla. De första människorna som kom till det som nu är vårt land, efter den senaste nedisningen, var jägare/samlare som levde mer eller mindre i kan-ten av den smältande inlandsisen. Bland smala passager kunde bl a ren och älg fångas. Kanske fångade man större fåglar också och fiskade i sjön. På platsen har man hittat så kallade zinken, ett slags borrh av flinta, som är typisk för den här perioden.

Mölleröds slott uppfördes kring 1580. Slottet brändes 1678 och är sedan dess en ruin med en än idag synlig vallgrav. Gården levde dock vidare som Mölleröds Kungsgård. Loggängen är fortfarande nästan intakt.

Vid Kungsgården växer 400-åriga ekar. Även ädellövskogarna i området präglas av gamla, grova träd med höga naturvärden. I Almaån lever den hotade tjockskaliga målarmusslan. Här kan man även få syn på den färgsprakande kungsfiskaren. På den restaurerade strandängen trivs rödbena, enkelbeckasin, tofsvipa och den ovanliga svarttärnan. De torra, sandiga fälten ovanför är rika på vildbin, varav ett flertal sällsynta arter.

Experience nature and culture at Hovdala

The Hovdala recreation area to the south of Lake Finjasjön is a former estate that is currently being developed to become a well-known destination with high-class Skåne culture and nature. The presence of the military over a period of many years has created a unique landscape. With the sand being left exposed, a desirable environment could be created for a large number of rare species of flora and fauna.

The countryside at Hovdala is varied and exciting, with vast panoramas, dense forests, hills and valleys. Large numbers of butterflies, moths and bees are attracted to the warm, sandy fields. The open expanses host wild garden plants such as bistort, musk strawberry and motherwort.

Experience the River Hovdalaån valley with its unique combination of nature and culture – ravines, waterfalls, dams and beech forest alongside the old crafts-men's village of Broslätt. The valley offers habitats to some of the most diverse ranges of bats in Sweden. The River Hovdalaån is also home of the protected freshwater pearl mussel, which is threatened with extinction.

The beautiful natural area of Dalleröd hosts broad-leaf forests with alders on the harsh rocky base of gneiss and calcareous earth. Small wooded slopes creep over the hillside, and trees such as beech, oak, European hornbeam and ash are

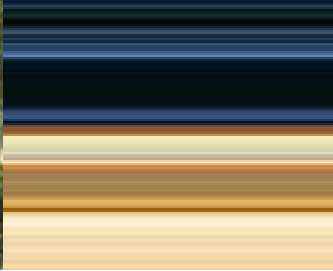
common. The ground is decorated with buttercup anemone, unspotted lung-wort, yellow archangel, herb paris, golden saxifrage and ostrich fern, which is the biggest fern in Sweden. The area is rich in birdlife, including the lesser-spotted woodpecker.

Sweden's oldest settlement in Mölleröd

To the north of Lake Finjasjön, not far from Mölleröd Castle and Manor House, remains have been found from the oldest settlement in Sweden, some 13,000–14,000 years old. The first people who came to what is now our country, after the end of the last Ice Age, were hunter-gatherers who lived more or less on the edge of the melting inland ice. They were able to catch animals such as deer and elk among the narrow gaps. They may also have caught large birds and fished in the lake. At the site there have been findings of what is known as zinc, a kind of flint drill, which is typical of this period.

Mölleröd Castle was built around 1580. The castle was burnt down in 1678, since when it has been a ruin with a moat that is still visible today. But it lived on as Mölleröd Manor House. The main lodge is still virtually intact.

There are 400-year-old oaks growing at the Manor House. The broad-leaf



Hovdala slott

Hovdala slott är ett av de främsta minnesmärkena från snapphanetiden i Skåne och spelade en viktig roll under krigen mellan Sverige och Danmark på 1600-talet.

Slottet har nu levt upp igen genom de varsamma restaureringar som genomförts av Statens fastighetsverk och Hässleholms kommun. År 2003 belönades man med Europa Nostra Award för god restaurering.

Hovdala slott är en historisk mötesplats men också ett modernt besöksmål som präglas av storslagen enkelhet. Här erbjuds konserter, utställningar och kulinariska upplevelser. En guidning genom den Ehrenborgska våningen är en resa i tid och rum med spår efter flera generationer.

I slottsparken, som är öppen året om, finns det rosafärgade Orangeriet, ett växthus från 1790-talet, och de högresta förlovningsträden. På höjden sydväst om slottet ligger Biblioteksruinen, formad som en oktagon. Köksgården är omgestaltad till renässanssträdgård med äldre kulturväxter.

Hovdala slott är ett nationellt kulturarv och sedan 1947 ett statligt byggnadsminne.



forests in the area are also characterised by coarse, old trees with high natural values. The threatened thick-shelled river mussel lives in the River Almaån, where you can also catch a glimpse of the colourful kingfisher. The restored coastal meadows offer an ideal habitat for the common redshank, common snipe, lapwing and the rare black tern. The dry, sandy fields higher up are rich in wild bees, a number of which are rare species.



Hovdala Manor House is one of the most prominent monuments from the "Snapphane" period in Skåne, and it played an important role in the war between Sweden and Denmark in the 17th century.

The manor house has now come back to life following the meticulous restoration works carried out by the Swedish National Property Board and Hässleholm Municipality. In 2003 they were presented with the Europa Nostra Award for excellent restoration work.

Hovdala Manor House is an historical meeting place, but also a modern visitor destination, characterised by magnificent simplicity. It plays host to concerts, exhibitions and culinary experiences. A guided tour through the Ehrenborgska floor is a journey through time and space, passing through several generations. In the manor park, which is open all year round, is the pink Orangery, a greenhouse

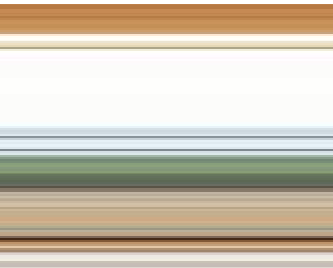


Hovdala trädhus

Det började som ett luftslott och en vision om att bygga ett hus högt upp i träden för att framhäva de vackra trädrika miljöerna i Hässleholms kommun. Omöjligt, sa en del. Vansinnigt, sa andra. Nu står det där ändå, i en bokbacke ett stenkast från Hovdala slott med en hänförande panoramautsikt över Finjasjön.

Naturen har fått råda över arkitektur, byggnadssätt och estetik; trädens bästa har hela tiden kommit i första hand. Förutom trä utgör glas och smäckra stålpelare grunden till det modernt formgivna trädhuset. Ute på trädäcket sitter man fem meter upp i luften med träd-kronorna som tak – en miljö som inspirerar.

Hovdala trädhus – Nordens största för året-om-bruk – är i dag platsen för annorlunda möten och konferenser.



dating back to the 1790s, and the tall "engagement trees". On a hill to the south west of the manor house are the Library Ruins, in the shape of an octagon. The kitchen garden has been redesigned to become a renaissance garden with older crops. Hovdala Manor House is a site of national cultural heritage and has been a designated historical building since 1947.



Hovdala Tree House started as a castle in the air and a vision of building a house high up in the trees in order to highlight the beautiful, tree-rich environments in Hässleholm Municipality. Impossible, some said. Mad, said others. But now there it is, on a hill covered in beech trees, a stone's throw from Hovdala Manor House with an enchanting panoramic view over Lake Finjasjön.

The natural surroundings determined the architecture, the building method and the aesthetics: the best interests of the trees always came first. The tree house, with its modern design, is based on not only wood, but also glass and attractive steel pillars. Out on the wooden terrace, you sit five metres up in the air, with the crowns of the trees as your ceiling – an environment to provide inspiration.

Hovdala Tree House – the biggest in the Nordic region for all-year-round use – is now the venue for meetings and conferences with a difference.

Fiske



Finjasjön är ett näringsrikt och fiskrikt vatten men svärfiskat från land. Båt rekommenderas. Fiskarter som förekommer är bl a gädda, gös, abborre, ål, mört, braxen, sutare, lake samt gärs.

Almaån börjar sin resa vid Finjasjöns norra strand. Den förenar sig med Hörlingeån och mynnar ut i Helgeå. Delar av åfåran består av en grävd kanal. Almaån är mycket fiskartrik med abborre, gädda, karp, braxen, lake, färna, öring samt enstaka laxar och havsöringar.

Försäljning av fiskekort och information om båtuthyrning på Hässleholms Turistbyrå, tel +46 (0)451-26 73 00.
www.hassleholm.se/turism

 **Angling** Lake Finjasjön is a nutrient-rich lake with plenty of fish, but it is difficult to fish from the shore. A boat is recommended. Species of fish found in the lake include pike, zander, perch, eel, roach, bream, tench, burbot and ruffe.

The River Almaån starts its journey on the northern shore of Lake Finjasjön. It joins up with the River Hörlingeån and flows into the River Helgeå. Parts of the course of the river consist of a manually excavated channel. The River Almaån is very rich in fish, with perch, pike, carp, bream, burbot, chub, salmon trout and some salmon and sea trout.

Angling licence sales and information about boat hire at Hässleholm Tourist Office, tel. +46 (0)451-26 73 00. www.hassleholm.se/turism

Geocaching

Prova geocaching– en kul och rolig aktivitet för hela familjen! Leta upp någon av de många gömda skatterna som finns i området. www.geocaching.com



 **Try geocaching** – a great, enjoyable activity for all the family! See if you can find any of the many hidden treasures in the area. www.geocaching.com

Cykling



I skogarna runt Hovdala Naturområde går en fin MTB-bana på drygt 37 km, i en fantastisk terräng, som bland utövarna anses vara den bästa i Sverige. I Mölleröd finns en bana på drygt 7 km. Karta över banorna finns tillgänglig på Hässleholms Turistbyrå och Hovdala slott.

 **Cycling** In the forests around the Hovdala recreation area there is an excellent MTB trail covering about 37 km, in amazing terrain, considered by mountain bikers to be the best in Sweden. There is a trail covering around 7 km in Mölleröd. A map of the trails is available at Hässleholm Tourist Office and Hovdala Manor House.

Bestämmelser för våra naturområden

Tack vare allemansrätten kan alla röra sig fritt i naturen, både på land och på vatten. Denna möjlighet kräver varsamhet och hänsyn till marken och markägaren, för natur och djurliv. Det finns vissa saker som du ska tänka på när du är ute och vandrar, campar, plockar blommor eller gör något annat i naturen. **Ledorden för detta är: inte störa – inte förstöra!** Allemansrätten är med andra ord en unik chans för alla som vill uppleva naturen på nära håll.

Några riktlinjer:

- Skada inte mark och växter, låt buskar och träd ha kvar sina kvistar.
- Håll hunden kopplad.
- Elda endast på iordningställda eldplatser.
- Lämna inget skräp efter dig.
- Lär dig mer om vilka skyldigheter du har för att vistas i svensk skog och mark, se www.naturvardsverket.se eller hämta information på turistbyrån!
- Motortrafik är förbjuden i terräng på Hovdala och Mölleröd naturområden. Enligt Terrängkörningslagen 1975:1313 1§ är körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk och skogsbruk förbjuden i hela landet. Tillståndsmyndighet är Länsstyrelsen.

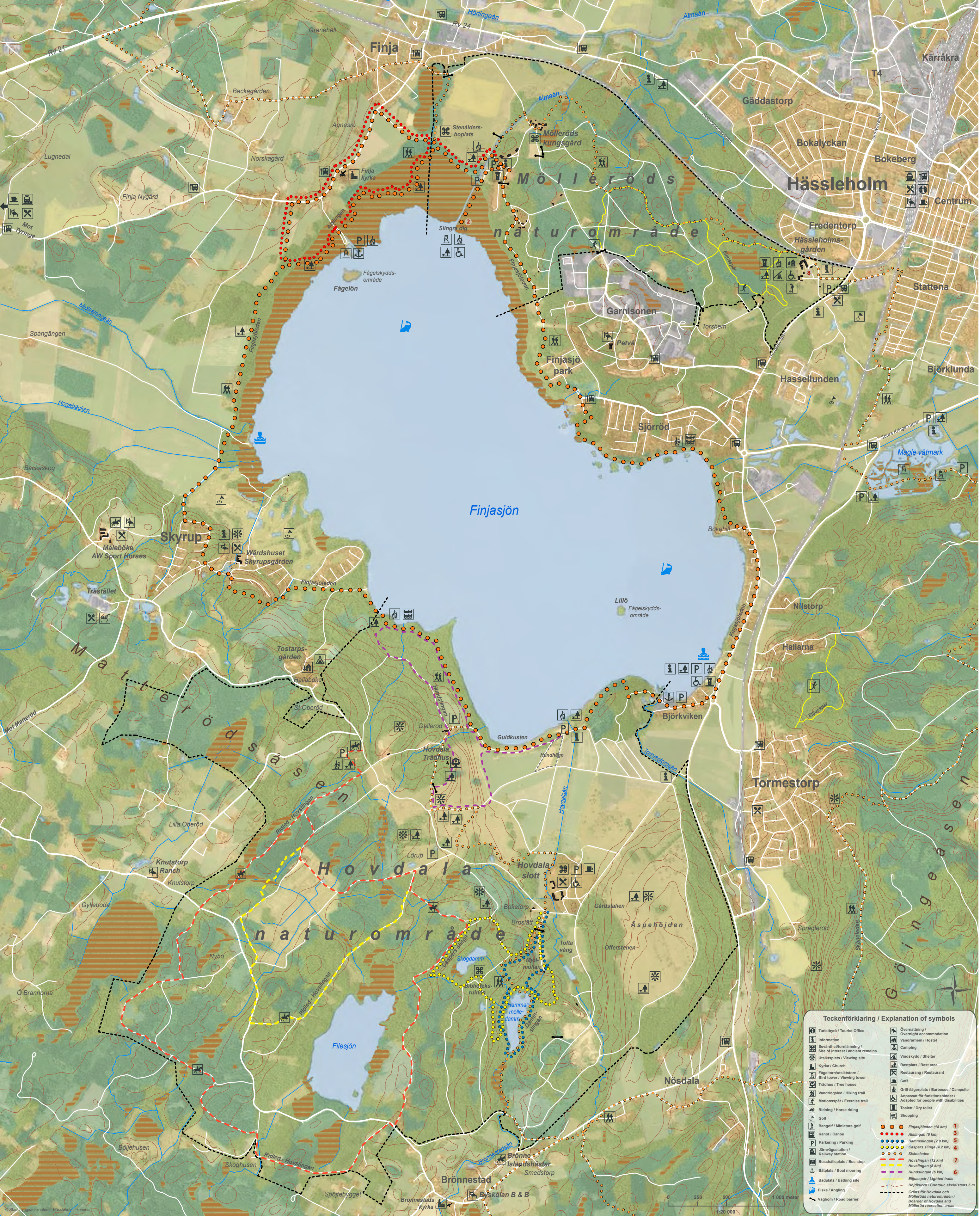
Regulations covering our recreation areas

Thanks to the Swedish right of public access, everyone is free to explore the countryside, on both land and water. This opportunity demands care and consideration to land and landowners, and to nature and animals. There are certain things you must bear in mind when you are out walking, camping, picking flowers or doing anything else in the countryside. **The watchwords are: do not disturb – do not destroy!** In other words, the Swedish right of public access offers a unique opportunity to anyone who wants to experience the countryside at close quarters.

A few guidelines:

- Do not damage the ground and plants, let bushes and trees keep their branches.
- Keep dogs on a lead.
- Only light fires in designated sites.
- Do not leave any rubbish behind.
- Find out more about your obligations when you are visiting Swedish forests and land – see www.naturvardsverket.se or pick up information at the tourist office!
- Motor vehicles are banned on the land in the Hovdala and Mölleröd recreation areas. Pursuant to Chapter 1 of the Swedish Off-Road Vehicle Use Act (1975:1313), the use of motor vehicles for off-road driving for purposes other than agriculture and forestry is banned throughout the whole country. The County Administrative Board is the licensing authority.





Vandringsleder & slingor

- 1 Finjasjöleden** är en rundvandringsled som sträcker sig 18 km runt Finjasjön. I terrängen är leden uppmärkt med orange markeringar på träd och stolpar. Leden lämpar sig väl för en- eller tvådagars vandring. Vissa ledsträckor är lättframkomliga och lämpliga för vandrare med barnvagn eller rullstol och hjälpare. Runt om finns övernattningsmöjligheter på hotell, vandrarhem och bed & breakfast.
- 2 Slingra dig** Den arkitektridade fågelplattformen åskådliggör på ett sinnrikt sätt Finjasjöns tidigare vattennivåer. Ena änden av rampen övergår till en vacker grillplats. I byggnaden finns ett utemuseum som presenterar områdets historia, naturtyper, fåglar och växter. Finjasjön har ett rikt fågelliv med bl a skäggdopping, fiskguse och brun kärrhö.
- 3 Alslingen** vid Finjasjöns kant utgörs av två sträckor längs Finjasjöleden. Den norra delen går genom Finja kyrkby medan den södra delen går genom en av Skånes största alsumpskogar. Alsumpskog, som ibland kallas "Europas regnskog", är en artrik, mycket blöt skogstyp som normalt är svårtillgänglig för besökande. Därför har 1,6 km spång byggts, vilken är landets längsta genom denna typ av miljö. Spången är helt byggd i ek där stolparna är brända enligt gammal teknik för att få maximal hållbarhet.

- 4 Caspers slinga** och **5 Dammslingan**, 4,2 km respektive 2,9 km långa, tar dig runt en skogssjö i ett spännande bokskogslandskap med vattenfall och raviner söder om Hovdala slott. Slingorna passerar den gamla hantverksbyn Broslätt som ursprungligen försågs slottet med kunniga hantverkare. Sommartid arrangeras aktiviteter i Wendels stuga. Caspers slinga passerar även Biblioteksruinen vilken slottsherren Michael Ehrenborg påbörjade under andra hälften av 1700-talet.
- 6 Hovdala hovslinga** är en 6 km lång aktivitetsslinga där du och din hund kan ta en lekfull promenad tillsammans och träna efter de naturliga inslag som platsen erbjuder. Hundslingan följer delar av Finjasjöleden och går genom Dalleröds ädellövskog. Av hänsyn till djur- och fågellivet på naturområdet ska du ha din hund kopplad på din vandring. För att öka möjligheten att få röra sig fritt och ha lite hopp och lek finns det en större inhägnad vid starten av hundslingan vid Finjasjöns södra strand, den så kallade Guldkusten.

- På **7 Hovdala hovslinga** är du välkommen att rida eller köra häst på fina skogsvägar. Hovslingan erbjuder två snitslade slingor på 8 km (gul markering) respektive 12 km (röd markering) vilka erbjuder fantastiska naturupplevelser till häst. Vågarna och stigarna är i ordningställda för att passa både ryttare och kuskar. Vid startplatsen finns möjlighet att parkera både bil och släp, liksom att binda och sadla/sela hästen under tak. Efter

turen kan du släppa hästen i en av hagarna och själv sätta dig för en fikastund eller använda grillplatsen.

Ågorna kring **8 Hässleholmgården**, med anor från 1500-talet, överläts år 1860 av dåvarande ägare Löjtnant Ehrenborg då järnvägen behövde mark i till staden. Detta bidrog till grundandet av staden Hässleholm. Hässleholmgården fungerar idag bl a som en motionscentral med tillgång till omklädnings och bastu. Härifrån utgår belysta motionsspår på 2,5 resp 5,5 km. Viss sträckning sammanfaller med Skåneleden som på ett lämpligt sätt ansluter till Finjasjöleden.

Hiking trails and paths

- 1 The Finjasjöleden trail** is a hiking trail covering 18 km around Lake Finjasjön. The trail is marked on the ground by means of orange markings on trees and posts. The trail is suitable for a one-day or a two-day hike. Some sections of the trail are easily accessible and suitable for walkers with prams or wheelchairs with helpers. There are plenty of facilities for overnight accommodation at hotels, hostels and bed & breakfasts.

- 2 Slingra dig** The bird tower, which was designed by an architect as a platform, depicts the former water levels of Lake Finjasjön in an ingenious way. One end of the ramp leads to an attractive barbecue site. The

building houses an outdoor museum that explains the area's history, natural features, birds and plants. Lake Finjasjön has rich bird life, including the great crested grebe, the osprey and the western marsh-harrier.

- 3 Alslingen** by the shore of Lake Finjasjön consists of two sections of the Finjasjöleden trail. The northern section passes through the church village of Finja, while the southern part passes through one of the biggest wetland forests in Skåne. The wetland forest, sometimes known as "Europe's rain forest", is a very damp kind of forest, hosting a rich variety of species, which is usually very difficult for visitors to access. A footbridge covering 1.6 km has therefore been built, the longest in the country through this kind of setting. The footbridge is built entirely of oak, with the posts being burnt using an old technique in order to achieve maximum durability.

- 4 Caspers slinga** and **5 Dammslingan**, covering 4.2 km and 2.9 km respectively, take you around a forest lake in an exciting area of beech forest with waterfalls and ravines, to the south of Hovdala Manor House. The paths pass through the old craftsmen's village of Broslätt, which used to supply the manor house with skilled craftsmen. In the summertime, activities are arranged in "Wendels stuga". Caspers slinga also passes the Library Ruins, which was originally started by lord of the manor Michael Ehrenborg during the second half of the 18th century.

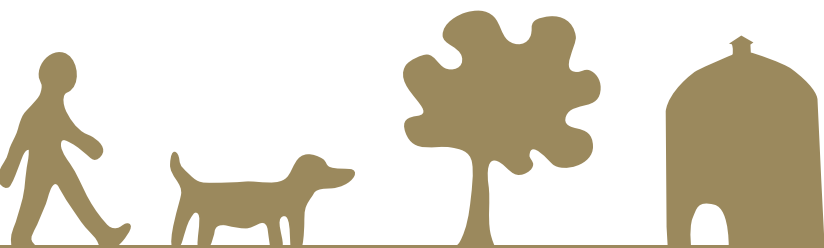
- 6 Hovdala hovslinga** is a 6 km activity trail on which you and your dog can go on a playful walk together and exercise using the natural features of the site. The dog-walkers' trail follows parts of the Finjasjöleden trail and passes through the Dalleröd broad-leaf forest. In view of the animal and bird life in the recreation area, you must keep your dog on a lead during your walk. To provide a chance to move around freely and to have some fun and games, there is a large enclosure at the start of the dog-walkers' trail by the southern shore of Lake Finjasjön, also known as the Gold Coast.

- At **7 Hovdala hovslinga** you are welcome to ride a horse or drive a horse-drawn carriage along excellent forest tracks. Hovslinga offers two clearly marked trails of 8 km (yellow marking) and 12 km (red marking) respectively, offering amazing natural experiences on horseback. The roads and paths are laid out to suit both riders and carriages. At the start of the trail there are facilities to park both car and trailer, and to tie up and saddle/harness the horse under cover. After the ride you can release your horse in one of the enclosed fields and sit down for a coffee or use the barbecue site.

The estates around **8 Hässleholmgården**, dating back to the 16th century, were handed over in 1860 by the owner at the time, Lieutenant Ehrenborg, when the railway needed land for the route into the city. This contributed towards the founding of the city of Hässleholm. Hässleholmgården now serves as, among other

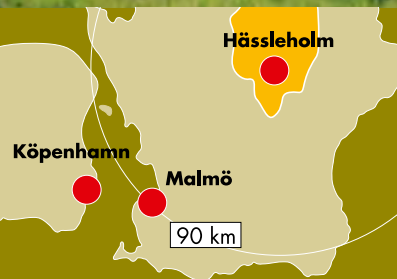
things, an exercise centre with access to changing rooms and sauna. From here, there are illuminated jogging tracks covering 2.5 km and 5.5 km respectively. Parts of the route coincide with the Skåneleden trail, which connects conveniently with the Finjasjöleden trail.





Hovdala & Mölleröd

NATUROMRÅDEN | RECREATION AREAS



Så hittar du hit / How to find us:

Hovdala Naturområde ligger strax söder om Håssleholm och Finjasjön i närheten av Hovdala slott. Avfart från väg 23 mellan Håssleholm och Malmö i höjd med Tormestorp.

Mölleröd Naturområde ligger norr om Finjasjön. Avfart från riksväg 21 i höjd med Finja, väster om Håssleholm.

 **Hovdala recreation area** is just to the south of Håssleholm and Lake Finjasjön, close to Hovdala Manor House. Exit route 23 between Håssleholm and Malmö at Tormestorp. **Mölleröd recreation area** is to the north of Lake Finjasjön. Exit highway 21 at Finja, west of Håssleholm.

Kontakt / Contact:

Hovdala slott och trädhus/ Manor House and Tree House
+46 (0)451-183 70

Håssleholms Turistbyrå/ Tourist Office +46 (0)451-26 73 00

För mer information om evenemang och aktiviteter /
For more information about events and activities:

www.hassleholm.se/hovdalamollerod

www.hassleholm.se/evenemang

Förvaltnings- och driftsfrågor / Administrative or operational issue:

Håssleholms Industribyggnadsbolag (HIBAB) +46 (0)451-26 72 23

Håssleholms Kommun/ Municipality +46 (0)451-26 70 00

Hovdalaområdet och till delar området kring Mölleröd, söder om Håssleholm och kring Finjasjön, omvandlades under 1940-talet av det Kungliga Skånska Pansarregementet P2 till ett pansarövningsfält. År 2001 tog kommunen över militärens marker. Militärens över 50-åriga närvaro har lagt grunden till ett unikt och oexploaterat landskap med en mångfald av artrika miljöer. Håssleholms kommuns strävan idag är att det 2.500 hektar stora området ska ge en trygg framtid åt dessa arter och miljöer.

 The Hovdala area and parts of the area around Mölleröd, south of Håssleholm and around Lake Finjasjön, were converted during the 1940s into a tank training area by the Royal Skåne Tank Regiment P2. The local authority took over the land from the military in 2001. The 50-year presence by the military has laid the foundation for a unique, undeveloped landscape providing a number of environments with a rich diversity of species. Håssleholm Municipality is now aiming to ensure that the 2,500 hectares of the recreation area will provide a secure future for these species and environments.



**Håssleholms
kommun**